

A NÉP BARÁTJA

(32. Röpiv.)

BÁTHORY SÁNDORTÓL.

Kedves Polgártársaim!

Minden ujság lapja Európának — ha megannyi volna is — a francziák császára s a porosz királynak compiegnei találkozására titkainak fejtegetésével foglalkoznak jelenleg. Szinte érdeklőlván az ember, mint tapogatóznak az ujságírók a sötétben midőn a Compiègneben, nevezett hatalmasságok közt fenforgó kérdések nyitját törekednek kifürkészni. Egyik-másik ujságlap már nemcsak megtaláltnak véli ama kérdések rejtélyes kulcsát, de sőt még bölcs tanácsokat is osztogat Poroszországnak arranézve, hogy a fenálló viszonyok közt mihez tartsa magát. Egyik lap (természetesen amelyik, a frank érdekeket képviseli) azt tanácsolja, hogy legokoszerűbb ha Franciaországgal szorít baráti kezet, a másik, (melynek érdekei homlokegyenest ellenkeznek) vést jósolva inti Poroszországot, hogy azt bizony a félvilágért se tegye, ha kigázolhatlan hinárba jutni nem akar; a harmadik, negyedik — s isten tudja hanyadik pedig — más-más hatalmakkal való szövetséget ajánlgat Poroszországnak. Valóban, kedves polgártársaim, Poroszország most egy gazdag árva leányhoz hasonló, kinek számos kérője levén, rokonai s jóakarói közül egyik — egyiket, másik — a másikat ajánlja férjül; azonban az önálló s már nagykorosított árva, nem hallgatva sem egy sem más tanácsra, követi önszive sugallatát, tudván, hogy: „sok baba közt elvesz a gyermek!” Ugyan-nézünk csak kedves polgártársaim, hogy nyilatkoznak

különböző lapok e fontos, talán európai érdekű fejlődő ügy érdemében. Kezdjük először is a M.-Post-on, mely így beszél: „Német-, Francia- és Angolországban minden okos ember őszintén örül, hogy a porosz király valahára találkozik a franczia császárral, mert meghallja a tiszta igazat; át fogja látni, miszerint Poroszország politikája Viktor Emánuel irányában sem őszinte, sem férfias nem volt, sem a művelt németek érdekeivel nincsen összhangzásban.“ Egyszersmind biztosítja a M.-Post a poroszokat arról is, hogy a Rajna folyama felől (a francziától) nincs mit tartaniok; mert Franciaországnak szintén az a legfőbb ohaja, hogy Németország egy legyen, továbbá azt is igyekezik e lap kimutatni, „hogó az összes emberiség haladása jólléte s javára nézve alig történhetnék nagyobb lépés, mint hogyha Angol- Francia és Poroszország közt őszinte szövetség jöhetne létre.“

A „Herald“ pedig kapja magát s egészen más dűlőre törekednék Poroszországot vezetni, az osztrák szövetséget ajánlgatván teljes erejéből. Ez ajánlgatásra azonban a „Daily News“ czimű angol ujság, olyan formán óvja e lépéstől Poroszországot, mint midőn a magyar int valakit példabeszéddel, hogy: „ne mászszál a fára, nem esel le; — ne menj a jégre, nem csuszol el!“

A „Times“ csak azt hajtogatja, hogy miután Poroszország érdekei Angolországéival azonosak, kár lenne a francziákkal szövetkeznie, annival is inkább mivel Franciaországot Magyarország és Velence ügyei különben is elvonandják. És mégis — jajdul fel a „Times“ — fájdalom! az angol és porosz nemzet közt nem akar rokonszeny fejlődni. „Poroszország — okoskodik a „Times“ to-

vább — nem követhet silányabb politikát, mint mikor azon állammal lép szövetségre, honnan őt veszély fenyegeti.“ „Egészen más volna — folytatja tovább — ha a veszélyt elháríthatná a szövetkezés által fejről, de ellenkezőleg, csak német barátait s névszerint Ausztriát végkép elidegeníti magától oly lépése által.“

Most, miután a lapok különböző okoskodásait láttuk a nevezetes compiegnei találkozást illetőleg; térjünk át egy más érdekes jelenségre, mely a napi lapokat nemkülönben nagyban foglalkoztatja. Ez egy Párisban megjelent röpirat, czime: „A Rajna és a Visztula“, mely állítólag a francia császár által, vagy legalább is annak jóváhagyása s beleegyezésével jött napvilágra. E röpirat azt törekedik kimutatni, hogy Németországnak s Belgiumnak nincs oka nyugtalankodni, mert Franciaországnak nem célja a hódítás és határainak tovább terjedésére való munkálkodás. Továbbá azt akarja elhíttetni Németországgal, hogy nem nyugotról, (t. i. Franciaország felől), hanem épen ellenkező irányról, keletről fenyegettetnek a német érdekek. Hogy pedig a kelet felől támadható veszély elháríthatassék: utat és módot ajánl e röpirat s azt ajánlja, hogy Németország arra törekedjék, miszerint magának védbástyát alkosson, melyet csupán a lengyel királyság felállításával érhet el.

Emlékezhettek szeretett polgártársaim, midőn közelebb Napoleon politikáját fejtegetve, felemlítém Napoleonnak azon vágyát, melyszerint Lengyelország önálló királyság legyen s ezzel kapcsolatban azt is, hogy Poroszországnak mily kárpótlás lenne kilátásban Lengyelország általa birt egyharmadrészenek odaengedéseért. E röpiratnak Lengyelországra vonatkozó sorai nyilván láthatólag ide irányulnak s itt újból egy szép fogását látjuk a lángeszű férfiúnak, kinek célja, hogy a német hatalmasságok kölcsönös közreműködése mellett állításuk vissza a lengyel királyság, vagyis, hogy a magyar példabeszéddel éljünk: „más körmeivel szeretné a gesztenyét a parázsból kikapartatni.“ Mikint fog ez nekie sikerülni: erről a közeljövő teendő tanuságot.

Az európai béke állandóságával szintén nem igen kecsegtethetem olvasóimat. Ugyáltszik a vészes fellegek ismét tornyosulni kezdenek; a zivatart meg-

előző zugó szelek — a kitörő vihar előjelei — nagyban jelentkeznek megint. Emlegettük közelebb, hogy Montenegro s Herczogovina nem a legbarátságosb lábon vannak Törökországgal. Nem rég követeket küldöttek a montenegróiak Napoleonhoz, hogy Montenegro népének ügyét venné gondja alá. Legujabb hír szerint a követek nem járták hiába, mert ennek tulajdonítható leginkább azon francia és orosz diplomatai beavatkozás, amelynek következtében Omer török pasa, Montenegro elleni működését — legalább egy időre megszüntette. Mint általános vélemény tartja, ez időközben a montenegróiak alkalmasint javukra fogják felhasználni a herczogovinai és szerb segélylyel egyesülten, támadólag lépnek fel. A napokban zágrábi távirat nyomán az a hír terjedt el, hogy 200 montenegrói, Boszniába ütött be. E beütöttek száma még nem valami nagy ugyan, de ha a világtörténelemben széttekintünk, tudjuk, hogy egy szikra tűz elegendő volt arra, hogy az, óriási lángoszlopokká növekedjék.

Külföldi újdonságok.

— A porosz király október 6-kán este érkezett meg Compiegnebe, hol a francziák császára által a pályaudvarnál fogadtatott, honnan minden kíséret nélkül a palotába kocsizának. Mig odaértek volna, utközben a nép által hangos éljenzéssel üdvözölteték. Midőn a palota udvarába értek, a francia katonaság legjelesbjei — a zuavok sorfala közt haladtak el. A császárnő kis fiával együtt a lépcsők alján az előcsarnokban várták a királyi vendéget, ki az eleje siető szép császárnőnek kezét csókolván, a kis herceget nyájasan megczírógatá s karját nyujtá a francia uralkodó nejének, ki férjével együtt terméibe vezette a porosz királyt, vendégszeretetének minden jelével elhalmazva őt. Estvére nagyszerű ebéd volt rendezve reggelre pedig vadászat volt kitűzve. Nem sokára, alkalmasint tudathatom olvasóimmal ez európai érdekűnek vélt találkozás eredményeit.

— Cialdini — mint a külföldi lapok írják — közelebből Turinba érkezik; helyében azonban még nem talált az olasz kormány nápolyi helytartóul alkalmas embert. Ugy írják azt is, hogy Türr tábornagy hadosztályának tisztjei a vollurnoi csatát

Mondoviban megünnepelték s lakomát is rendeztek Türr tiszteletére, melyben a tábornagy szép ifju nejével együtt részt vett s poharat is emelt Garibaldi egészségeért. Utána még többen is szónokoltak Kossuth és Klapkaért üritvén poharat.

— Mint legujabban távirják Ragusából, a montenegróiak s törökök közt csakugyan megkezdődött a csatépaté. E hó 3-án ugyanis a montenegróiak hat zászlóaljnyi török katonaságot mely Nikitsből lért vissza megtámadtak. A törökök 106 halottat és sebesültet hagyván vissza, sebes futás által kerestek menekülést.

— Triesztben mostanában egy fegyverszállító angol hajót tartóztattak le. E fegyver szállítmánynak oly nagy jelentőséget tulajdonita Ausztria — mikint a lapok megjegyzik, — hogy maga Rechberg gróf miniszter, személyesen utazott Triesztbe, ráakarván birni a Triesztben székelő angol konzult, hogy ez a fegyverek elkobzásában adná beleegyezését. A konzul azonban nem egyezett bele a fegyverek letartóztatásába, sőt határozottan követelék, hogy e fegyverszállító gőzös további útjába akadályokat ne gördítsenek, mivel e szállítmány Liverpoolba küldetik. Ennekfolytán az angol gőzös szabadon folytató útját tovább; azonban az ausztriai kikötőkben a pénzügyi hatóságoknak meghagyatott, hogy résen legyen szemük és fülük s ha valami gyanus eset fordul elé, azonnal jelentés, mivel ausztriába leendő újabb fegyverbecsempészségnek vették nesztét.

— Rómában a napokban borzasztó törvényszéki gyilkosság ment végbe. Ugyanis bizonyos pápai csendőr megöletvén a gyanu Lucatellire esett, ki a vérpadon is ártatlannak nyilatkoztatá magát; — azonban ez nem használt semmit; kivégeztették. — Ugyanazon napon egy Castrucier nevű jelentkezett Florenczben a hatóságnál, mint az említett pápai csendőr gyilkosa. Rögtön távirtak Rómába, de már késő volt, mert Lucatelli kiszenvedett. Ez esemény — állítják a lapok — jobban elítéli a pápa világi hatalmát, mint minden egyéb; mert a szegény, ártatlanul kivégeztettek vére boszuért kiált az égre.

— Az „Opinione” című ujság szerint a francia császár azért nem vonja ki csapatait Rómából, hogy valahogy az így megüresedett szent városba

spanyolok és osztrákok ne tegyék lábukat be, a pápa védelmére.

Hazai hírek.

* Közelebbi rendelet érkezett Bécsből, mely-szerint az öt forintnál kevesebb adóhátrálékokat nem kell fegyveres erővel behajtani.

* A bánsági románok kinyilatkoztatták megyegyűléseiken, hogy az erdélyi országgyűlésre az unio szentesített törvénye alapján, az 1848-diki magyar törvények értelmében fogják a választásokat eszközölni.

* Erdélyben a naszódi kerület néhány községe s a szomszédos szász községek között régóta folyik egy határkérdési pör, melynek végleges elintézéséig az 1848-ki s az azutáni törvényhatóság egyezőleg ideiglenesen bizonyos határvonalat tűzött ki. E községek egyike a néposiak a határvonal megsértésével, Péntek nevű szász község határából egy jónagy darab földet erővel elfoglaltak. A szászok hajlandók lettek volna földeik visszanyerésével békülni, de a románok semmit sem engedve még egy pénteki fiatal embert is agyon vertek, melyért a szászok segélyért és visszahelyezésért folyamodtak s melléjük 11 csendőr rendeltetett a birtokbai visszahelyezés alkalmára. Ekor vagy kétszáz fegyveres néposi lakos a kirendelt csendőrökkel nyílt csatába s tetteges bántalmazásba ereszkedett s vagy kettő lett az utóbiakból a határkérdés áldozata, a néposiak ekor szét oszlottak. Péntek község védelmezésére most katonaság van kirendelve.

* Egy szept. 19-én kelt rendelettel az erdélyi országgyűlés folyó év nov. 4-re Károly, — helyesebben Gyulafehérvárra van egybehívva.

* Bécsi tudósítás szerint Apponyi gróf október 7-ken ő Felségénél hosszas kihallgatáson volt, — melynek eredményével megelégedettnek látszik. Azt hiszik, hogy biztosítást kapott a Magyarországbani igazságszolgáltatásnak alkotmányyszerűleg leendő eszközöltetéséről.

* Pozsonyvármegye bizottmányi üléséből annak tagjai közelebbi feliratot inteztek ő Felségéhez, Pest vármegye és város bizottmányainak feloszlátása tárgyában, azon indokból, mivel az alkotmányon ejtett sérelem orvoslására minden egyes törvényha-

*

tóság hivatva van, annyival inkább akkor, midőn a már feloszlatott hatóságok ezt többé nem tehetik.

* Liptómegeye szlávajku hazánkfiai sem maradtak hátra az ország honfiai buzgalom hatóságaitól. Midőn az országgyűlés eljárását magáévá tévé a bizottmány s annak feloszlatása ellen szintén óvást tett: egyszersmind Deák Ferencznek a haza bölcsének arczképét a gyűlés teremben felfüggeszteni határozták.

* Szmolka Ferenczhez a bécsi birodalmi tanácsban folyó év aug. 28-án tartott szép beszédeért, — melyet ügyünk védelmezése felett tartott, — mintegy 30 magyar törvényhatóság s ezek közt városunk is hálairatot intézett, melyre is a derék lengyel férfiú következő választ küldött:

„Mélyen tisztelt közönség!

Őszinte köszönettel vettem azon hő érzelmek kifejezését, melyeket e nagyérdemű közönség — Magyarország szent ügyének védelmére mondott néhány szavamért — hozzám intézni sziveskedett s e köszönetet örömmel teszem le a nemzet kezébe.

Nemzetem — egész Lengyelország — szeret benneteket, szereti ügyeteket és én hű bár, de csak gyöngé tolmácsa voltam azon érzelmeknek, melyek mélyen be vannak vésve minden szívébe, mely a Wartha és Dnieper közt dobog.

A ti ügyetek a miénk is.

A mi ügyünk a tietek is.

A multban együtt küzdöttünk, bőven ontottuk vérünket Európa szabadságának és civilizációjának védelmében.

Hanem Európa — félreismerve azt, hogy mivel tartozik mindkettőnknek — minket és titeket is martalékul engedett át a végvonaglásban levő önkénynek, melynek vérfogyasztó ölelése alatt fájdalmasan ugyan, de büszkén nyögünk.

Akár karddal kezünkben, akár békóval kezünkön, mindig csak a szabadság szent zászlója lebeg előttünk.

Ezen zászló alatt — és csak is ő alatta — minden akadály felett fogunk győzedelmeskedni.

Közösen viseljük a nemzeti balsors csapásait, de elérkezik majd számunkra is a vigasz, az öröm ideje és Isten segítségével Sz.-István koronája a Jagellókéval együtt újra fog majd tündökölni régi fényében. Az ellenség keze által szitott házi viszályok

szükségképen el fognak tűnni, mert a szabadság nem választja el, hanem egyesíti a népeket.

A mi multunknak és a tieteknek tíz százada kezkesedik és tanuskodik a mellett, hogy mindenkor örömmel vagyunk készek a szabadságot, melyért küzdünk, másokkal is megosztani.

Bizonyosak vagyunk arról, hogy — hivek őséitek nagy hagyományához — a veletek és mellettetek ugyanazon földön élő nemzetiségek szíveit megnyerenditek.

E nemzetiségek pedig — testvéries hajlamokat és a célok azonosságát helyesen felismervén — veletek közösen és együttesen állandanak sikkra a mindnyájatok előtt egyiránt becses és szent jogok mellett.

Ezeket mondva, tolmácsa vagyok azon igazi szívbeli nyelvnek, melyen egész Lengyelország szól hozzátok, tartósan és örökre nyujtván nektek a testvérséget.

Wieden, szept. 4. 1861.

Smolka Ferencz mk.“

Oláh Balázs.

I.

Mint a csillag sűrűsége
Csöndes éjben szép időben,
Ugy feküsznek a vitézek
Hős halálban vérmezőben;
De felettök ragyogva ég,
Szép hír fénye — szép dicsősség.

Hős halállal, szép halállal,
Mind egy lábíg elhullának, —
Csak a vezér áll még ellent
A török roppant hadának.
Oláh Balázs! Oláh Balázs!
Magad vagy már, — nincs senki más!...

II.

Szolimán a török császár
Eképen szól: „Balázs fiam!
Látom, hogy dicső vitéz vagy,
Éltedet meg azért hagytam.
Légy emberem! hasznát vedd!
De szólt Balázs: „én nem leszek!

Nem tudom, hogy miért dicsérsz?

Hisz elveszett az én hadam!

Ők a hősök dicsőn haltak

De én... fogoly vagyok magam. —

Lett volna csak husz ezerem:

Te volnál most foglyom nekem!

Hah! ily sértő merész szavat,

Nem hallott még az én fülem.

Hurczoljátok vérpadra őt!

És a bakó im megjelen. . . .

— Be sok hőst ölt a bárd csapás!

Te sem vagy már Oláh Balázs! —

Balkányi Sz. Lajos.

A kemény ember.

— Egy kép Debreczen multjából. —

Régi, igen régi dolog az, mit ezennel az olvasó előtt fölleveníteni akarok, annak bizonyításaul, hogy azon korban is akadtak okos értelmes és ügy-szerető férfiak, kik saját házuk szűk körén tultekintve, szerettek a közügyek legkisebb részleteibe beavatkozni s az azokban felmerülő hiányokon a lehetőleg segíteni, gyakran még áldozattal is.

Ős Debreczen városnak mindig akadtak jeles vezérei, — a főbírák s tanácsnokok közt, kik nem mindig saját javukat tartották szemük előtt, hanem arra ügyeltek főleg, mint lehet a nemes város javát lehető módon előmozdítani, hogy bármikor kértek legyen is tőlök számadást hiv sáfárságukról, mindig tiszta lélekismerettel tehessék azt.

Egy volt ezek közül vitézlő Thassy István úram, Debreczen városnak épen 300 évvel volt főbírája, ki rendszeretete s ebből eredő szigora miatt a kemény ember melléknéven is említettett, de csakugy hát megett, mert szemébe nem minden ember merte volna ily czímmel illetni; ámbár e nevet nem roszul ruházták rá, mivel a rosznak kérlelhetlen ellensége s üldözője volt. Azonban a jók és igazak, mindig hathatós pártfogót, — az árvák és ügyefogyottak a legjobb gyámatyát találtak benne.

A lakosság általában szerette és tisztelte Thassy István uramat, amint meg is érdemelte; mert daczára annak, hogy a török-tatár sok izben dulta, pusztította a várost, mindazáltal, párját ritkító ménese és gulyái voltak Debreczennek az ő kormányzata alatt;

mert ő kegyelme mindig azon mesterkélte, hogy le-hessen a város számára egy garasból tizet teremteni; amihez nagyon is értett.

Thassy István úram főbíró-sága épen azon időre esett, midőn Debreczenben a tűzvész csaknem minden napi volt. Átvévén ő kegyelme a város kormány-pálcáját, legott azon törte fejét: mimódon lehetne e bajnak elejét venni?

Minden utczába öröket rendelt tehát a város polgárai közül, kik éjenként a rend és csendre vigyázzanak s a veszélytől a várost megoltalmazhassák. Azonban tapasztalván, hogy a lakosok közül sokan nem felelnek meg örkődői tisztüknek, egy reggel, midőn a nemes tanács tagjai a városházánál mindnyájan jelen voltak, következő beszédet tartott hozzájuk: „Nagyérdemű Tanács, nekem különösen tisztelt nagy jó uraim! Nem felejtették-e még el kegyelmek, mire esküdtünk mindnyájan, hogy t. i. e városnak hü örei, vezetői s oltalmazói leszünk mind éjjel nappal?”

— Ugy van! — szóltak egyhanguan a város érdemes előjárói, nem is gyanítván, hová czéloz a kemény ember, e kérdésével.

— No, akkor tehát felfogták kegyelmek hivatásukat mindnyájan. Bölcsen tudják, mennyire el van e szegény város gonoszok és latrokkal árasztva, kiknek istentelensége határt sem ismer maholnap. Ezen segitenünk kell, mégpedig rögtön. Miután pedig mindnyájan arra esküdtünk, kik e város tisztviselői lettünk, hogy annak hü örei s oltalmazói leszünk éjjel mint nappal: teljesítsük Isten színe előtt tett fogadásunkat. Minden éjjel egy tanácsnok tartozik az éji örökre felügyelni egész viradtig s amely tanácsnok e határozatot nem teljesíti, mindannyiszor 10 forintot tartozik fizetni. Én sem veszem ki magamat e végzés alul s ma éjjel az örfelügyeletet én kezdem meg. Van-e valakinek erre nézve ellenmondása? — kérde a kemény ember, szeméit élesen jártatva körül.

— Nincs, — szólt a nemes tanács egyhangulag s a jegyző a végzést következőleg jegyzette be: „1556. 5-dik Féria. A szenátorok tartoznak személyenkint vigyázni, mit ha nem tesznek, 10 forint birságra büntetnek; azonban a jegyző nem tartozik, mivel közszolga.”

Nem is igen történt a Thassy István uram ő kegyelme bírósokodása alatt gyujtogatás, mert a gyujtogatóra legott törvényt láttatott s a bünös, minden irgalom nélkül máglya általi halálra büntettetett.

Thassy István uram okos értelmes ember volt; kedvelte a tudományokat, ahonnan figyelme kiterjedt az iskolákra s tanulókra is, mit eléggé bizonyít következő tanácsvégezés, mely az ő bírósokodása alatt hozatott:

„Az iskolamester a tanulókkal kap egy halottól 16 dénárt, melynek fele a mesteré, fele pedig az olytanulóé, ki semmi segedelemben nem részesül.“

Ilyen férfiú volt Thassy István uram a kemény ember, kinek számos évi főbírósokodása oly példás volt, hogy emlékezete még halála után is sokáig élt a népszívében, mint olyannak, ki a lakoságnak mindenkor érdemes pártfogója volt.

Hasznos tudnivaló.

A mustot forrás nélkül, hogy lehet sokáig eltartani? Ugy, hogy a hordóban egy darab ként (ánslog) elégetünk s reá 10 itcze mustot töltvén, a hordó száját jól bedugjuk és megke-rengeljük. Ezután ismét egy darab ként égetünk, 10 itcze mustot töltünk reá s megrengeljük a hordót ismét és ezt mindaddig folytatjuk, míg a hordó megteleik. Jó, ha minden harmadik must töltelék előbb felforraltán de kihűtve töltetik közzé. Az így kezelt must hideg pinczében levegőtől jól elzárva tartatván sokáig eláll.

Hogyan készittetik a sajtotlélesztő? Évenkint egyegy városban több mázsa élesztő kél el. Beyse szerint egy könnyű módja van ez árucikk készítésének, mely által sok pénzkiadás kiméltetik meg. Őszerinte nevezetesen ha 1 font lehető finomra tört fött kolompér, 4 lat fehér czukor és egy jó evő kanálnyi sörélesztő együve kavartatván 24 óráig kelní hagyatik, belőle jó sajtotlélesztő lesz. Kisebb mennyiségben, például: 8 lat kolompér, 1 lat czukor és 1 kis kanál sörélesztővel lehet kísérletet tenni.

Jó debreczeni készítés módja, rövid idő alatt. A bor közé néhány darab búkkfa forgács tételvén, a bor nemsok idő múlva eczetté válik.

Szőlőfürtök eltartás módja. Az ép, fehér, vagy bakator száraz időben gondosan leszendő, hogy össze ne törjék, vagy roncsolódják. E fürtöket pedig vékony szalmaretegre hasonló vigyázzattal úgy kell elhelyezni, hogy ne érje egymást s légmentes szekrénybe zárva fagyástól óva tartani mindaddig, míg használatára nem kerül a sor. — Jó, ha az állani való szőlő nincsen elérve.

Debreczeni színház.

Csütörtökön okt. 3. Ernáni, nagy komoly dalszínmű 4 felvonásban. Ez örökszép mű a legjobb öszhangzatban ért véget. Reszler (Ernáni rabló-főnök) ugyszinten Térey Antonia (Eleóra) s Mezey (Don Carlos) játéka viharos tapsban részesült, mit mindenike méltán meg is érdemelt. Baráti (Don Sylva) felől is csak a legnagyobb dicsérettel emlékezhetünk.

Egressy Gábor, ki Debreczen színészet-pártoló közönségének több feledhetlen órát nyújtott művészi játéka által, Pénteken okt. 4-én lépe utolszor „Egy pohár víz“ című ötfelvonásos vigjátékban fel. Remek játéka többszöri dörgő éljenzésen kívül, pompás ezüst serleggel is jutalmaztatott. Nem lehet megfeledkeznünk ez alkalommal F. Szabó Amália (Marlborough hercegnő) és Váczy Vilma (Anna) teljesen kielégítő játékaról sem, kik szerepükben valóban otthonosak valának. Közönség szép számmal volt ez estén szemlélhető.

Szombaton okt. 5. „Ördög Róbert“ 5 felvonásos tüneményes opera adatott, melyben dialt arattak ezuttal: Térey Antonia, Foltényi, Reszler és Sanea Anna.

Vasárnap okt. 6. „Zsigmond király álma“ 4 felvonásos történeli népszínmű. Tömött színház. Fehérváry Antal jól rendezett s kitünő ügyességgel életűtetett képletei méltán dicséretet érdemelnek.

Hétfőn okt. 7. „Zsidó hölgy“ 5 felvonásos dalmű. A nagyszámu hallgatóságot mind Térey Antonia, mind Sanea Anna egészen elbájolák ezuttal is hangjuk varázsa által, míg a férfiak közül Mezey, Baráti és Reszler fokozák azon gyönyör élvezetét, melyet szerepüknek szépen végigvitele által a hallgatónak nyújtanak.

Kedden okt. 8. „Mátyás király lesz“ című 5 szakaszos történeti dráma, — mindamellett, hogy egyike legjobb színműveinknek — véghetlenségig kiesszámú közönséget gyűjtött egybe. Ajánlom jövőre kedves polgártársaimnak e szép, nemzettörténeti mű megtekintését, mert bizonynyal nem fogják a fáradságukat megbánni.

Szerdán okt. 9. „Falusiak“ eredeti vígjáték 3 felvonásban. Az előadás oly teljes összhangzatban ére véget, hogy mindenki a legelégtelkebb kedéllyel térhete családi tűzhelyéhez vissza s szinte ohajtandotta: vajha e kedélyes kis színmű még hosszabbra nyúlt volna.

Okt. 10-kére hirdetett Ilka vagy: A „huszár torborzó“ helyett, a „Sevillai borbély“ dalmű adatott. A következő napokon alábbírt színművek foglalkoztatnak adatni:

Szombat Okt. 12-kén Örökség, dráma 5 felv.

Vasárnap Okt. 13-kán Dalos Pista, vígj. 3 fel.

Hétfő Okt. 14. Kunok, opera 4 felvonásban.

Kedd Okt. 15. Falusi egyszerűség, vígjáték 3 felvonásban.

Szerda Okt. 16. Fehérek, dráma 5 felv.

Csütörtök Okt. 17. XII. Károly, vígj. 3 fel.

Szombaton Okt. 19. „A trón vesztett“ 100 arany pályadíjt nyert dráma 5 felvonásban; Sztupa jávára. Jelen művet ajánlom a közönség figyelmébe.

Debreczeni hirharang.

* Szentmihályi országos vásárunk is elmúlt. Volt minden, mi szemnek és szájnak tetszett, csak azon általános panasz felmerült, lehet tapasztalni, miszerint pénzhány az uralkodó betegség, vagyis: kincs, nincs! A vásári időszakot nagyban érdekesítették az épen abba esett debreczeni lóversenyek, melyeknek egyike szombaton okt. 5-én ment végbe, a midőn a paripa-versenydíjt (500 frt.) gróf Stockaunak „Sürgöny“ nevű lova nyerte. Sz. Királyi Debreczen város díját pedig (100 darab arany) herczeg Lichtenstein Ferecz „Alix“ nevű lova nyerte.

Volt még e napon földmivelők versenye is. Az első díjt (70 frt.) Kardos István lova nyerte, az utána másodiknak érkezett nyert 20, a harmadik 10 forintot.

A második lóverseny okt. 8-kán tartatott.

A 100 aranyos díjat ezüst serlegben (asszony-ságok díja) gróf Szapáry Iván Alborack nevű idősb pejkanczája nyerte.

A földmivelők versenyén pedig egy szegedi születésű ember lova lett a főgyőztes.

Ezután ismét urak fullattak. A versenytárgya, melyért 6 paripa lépett a küzdőterre, egy pompás mivű vadász-ostor volt, melyet Botka Béla Juno nevű lova nyert meg.

Epályázatot a „Vigas verseny“ követé, melyre 200 frt volt kitűzve. Ezt gr. Szapáry Iván „Futár“ nevű sárga lova nyerte meg.

Az idei lóverseny szekérversenynyel lett befejezve, a betétel egy részről 6 arany volt, melyet Kállay Emil 2 szürke lova nyert meg.

* A hivataláról, betegsége miatt leköszönt Gönyei Károly ur helyébe Tikos István ur választatott meg városi tanácsosul a f. hó 10-kén tartott közgyűlésben. Alapítványi pénztárnokul pedig Bauer Antal. Ugyanez alkalommal, az országbírói értekezlet folytán keletkezett törvényeknek a helyi viszonyokhoz módosítandó alkalmazása fellet is értekezett a városi képviselőtestület; melyre nézve azon pontot illetőleg, mely az izraeliták fekvőbirtok szerzésére vonatkozik, az határozatott, hogy ez mindig a közgyűlés engedélye folytán történendik.

* Folyó hó 7-én tartatott meg az ez idei lóversenybál. Helybeliek nagyon kis, de vidékiek annál nagyobb számmal vettek benne részt. A jövedelem a Kaszinó könyvtárának lön szentelve.

Sz.-Mihálynapí országos vásári árjegyzék.

Egypár hizott ökör	360 fr.
— — tehén	200 fr.
— 1-ső rendű jármos ökör	380 fr.
— 2-od — — ökör	300 fr.
— 3-ad — — — —	220 fr.
Egy drb. jó ígás ló	80—100 fr.
— — hizott sertés	150 fr. szalonnás 55—60 fr.
Egypár 1/2 éves sovány süldő	15 fr.
— Esztendősz sovány süldő	30—35 fr.
— 2 esztendősz sovány sertés	40—45 fr.
— Anya birka	12—16 fr.
— Magyar juh	10—12 fr.
Egy mázsa szalonna	34—38 fr.
Egy pozsonyi mérő Buza	3 fr. 80 kr. — 4 fr. 50 kr.
— — — — — Kétszeres	3 fr. — 3 fr. 90 kr.
— — — — — Rozs	2 fr. 60 kr. — 2 fr. 80 kr.

Egy pozsonyi mérő	Árpa 1 fr. 70 kr. — 1 fr. 90 kr.
— — —	Zab 1 fr. 20 kr. — 1 fr. 30 kr.
— — —	Tengeri 3 fr. 20 kr. — 3 fr. 60 kr.
— — —	Új tengeri 2 fr. 40 kr. — 2 fr. 50 kr.
— — —	Köles 2 fr. 60 kr. — 2 fr. 70 kr.
— — —	Kása 5 fr. 20 kr.
— — —	Lencse Szatmári 4 fr.
— — —	— Szepességi 5—6 fr.
— — —	Borsó Szatmári 4 fr.
— — —	— Szepességi 5—6 fr.
— — —	Paszuj 4—5 fr.
— — —	Vetet repce mag őszi 6 fr. 50 kr. — 7 fr.
— — —	Burgonya 80 kr.
— — —	Aszalt szilva 10 fr.
100 itcze Hegyi bor	Új 12—14 fr.
— — —	Ó 20—25 fr.
— — —	Kerti bor 9—10 fr.
Egy mázsa Szappan	28—29 fr.
— — —	Szirméz 29 fr.

Legújabb hír.

* Az „Opinion nationale“ azon hír elterjedéséről szólván, melyszerint Türr tábornok a magyar légióval Montenegróba menne s az olaszok az adriai tengerre készülnek, azt jegyzi meg, mikép tisztán felfogja, hogy e hirnek Magyarországon nagy hatása lehetett; azonban figyelmezteti a magyarokat az eszélyességre, melyre nagyobb szükségük, mint jelenleg, soha sem volt. A várva várt óra közelg ugyan, de még nem ütött. Biztosan állíthatjuk — úgymond tovább — mikép a magyarok e terv felől mitsem tudnak s Türr tábornok épen nem készül a kihiresztelt hadjáratra. Honnan hát még is e hír? kérdi. Azon tény, hogy a dalmát partok felé erős osztrák csapatok huzódnak, eléggé utasítanak arra nézve.

* A porosz király f. hó 8-án déli félegykor elindult. A császár a pályaudvarig kísérte. A bucsuzás a legszívélyesebb volt.

* Bars és Aradmegye fel van oszlatva. Utóbbinak, királyi biztassal Hofbauer volt cs. megyefőnök neveztetett ki.

* Türr tábornok e hó folytán nejével együtt fogja Olaszországot beutazni s aztán lakását állandóan Milánóba teszi át. Gróf Teleky Sándor október közepén Comoból szintén Milánóba fog érkezni s tavaszig, mikorra az olaszországi magyar emigratio

harozias reményekkel kecsegteti magát — ott tartózkodandik.

* Hire jár, hogy a magyar helytartóság tagjai készülnek lemondásukat beadni, melyet azzal indokolnak, miszerint nem az udvari kanczellária s a m. helytartóság útján kormányoztatik többé Magyarország, de az államminiszterium hadparancsnokság s rendőrminiszterium által foglaltatta el a tért s feleslegessé tette a törvényes kormány székeket.

* Elek Kálmán szabolcsi születésű 19 éves kassai tanulót Miskolczon a cs. katonaság elfogatta s szurony közt Kassára, a katonai laktanyába hurczolta. Elfogatása oka, mint hirlik, barna attilája veres zsinóros kék nadrága volt.

* Egy bécsi lap szerint az osztrák kabinet megvan ütődve azon roppant befolyástól, melyet Napoleon neve az osztrák birodalom keleti tartományaira gyakorol s azon népszerűségtől, melyben a francia császár Magyarországon részesül.

* Varsói tudósítás szerint Szentpéterváron zavarok ütöttek ki; — legalább Varsóban az a hire s e hír annál bizonyosabbnak látszik a nevezett tudósító szerint, mert három nap óta oda sem levél sem távirati tudósítás nem érkezett. Sőt azt is beszélnek, hogy a czár téli palotáját is ostromolták. A czár körutjából még nem tért vissza. A forradalmi párt hirszerint Moskovát fő és székvárosá kívánja nyilatkoztatni és Pétervárat szabad kikötőnek követeli.

* Galicziában szintén egymást érik a tüntetések. Ő Felsége néynapja alkalmakor Tarnovban mikor az osztrák néphymnust elkezdtek a templomban énekelni, a tanulók azt nemhogy énekelték volna, hanem nagyobb részben mind kijöttek a templomból. Ennek folytán a 8-ik osztályu gymnasiumot tüstént bezárták, a tanulókat pedig kérdőre vonták. A tanulók beismerék tettöket.

 Megrendeléseket jelen röpvire helyben félévre 2, negyedévre 1 frtjával, — vidékre postai szétküldéssel félévre 2 frt 50, negyedévre 1 frt. 25 krjával folyvást elfogadok. Lakásom, hova az előfizetési pénzek küldendők: Debreczen, nagyujtca 1609. szám alatt.

 Ára 8 kr.

Debreczen 1861. Nyomatott a város könyvnyomdájában.